

Opis zajęć (sylabus)

Nazwa zajęć:		Toksykologia		ECTS	3
Tłumaczenie nazwy na j. angielski:		Toxicology			
Zajęcia dla kierunku studiów:		WETERYNARIA			
Język wykładowy:		polski		Poziom studiów: JM-SS	
Forma studiów:	☒ stacjonarne ☐ niestacjonarne	Status zajęć:	☒ podstawowe ☐ kierunkowe	☒ obowiązkowe ☐ do wyboru	Numer semestru: 08 ☐ semestr zimowy ☒ semestr letni
Rok akademicki, od którego obowiązuje opis (rocznik):		2020/2021	Numer katalogowy:		WET-W-JMSS-08L-P65_20
Koordynator zajęć:		dr hab. Magdalena Chłopecka, prof. SGGW			
Prowadzący zajęcia:		Nauczyciele akademicy Instytutu Medycyny Weterynaryjnej; Katedry Nauk Przedklinicznych. Doktoranci zgodnie z obowiązującym wewnętrznym aktem prawnym. Inni specjaliści w zależności od potrzeb i możliwości.			
Jednostka realizująca:		Instytut Medycyny Weterynaryjnej, Katedra Nauk Przedklinicznych			
Jednostka zlecająca:		Wydział Medycyny Weterynaryjnej			
Założenia, cele i opis zajęć:		<p>Założenia i cele: wykształcenie lekarza weterynarii posiadającego podstawową wiedzę z zakresu toksykologii weterynaryjnej (pozwalającą zapobiegać, diagnozować i leczyć zatrucia zwierząt) oraz umiającego oszacować ryzyko zagrożenia dla zwierząt, ludzi i środowiska ze strony czynników stanowiących zanieczyszczenia środowiska oraz szybko i adekwatnie reagować na zaistniałe zagrożenia jak też zapobiegać takim zagrożeniom.</p> <p>Opis zajęć:</p> <p>Wykłady: Toksykologia jako dyscyplina naukowa i jej rozwój. Podstawowe pojęcia toksykologiczne. Pojęcie trucizny. Podziały trucizny oraz zasady ich klasyfikacji, oznakowania i aktualne przepisy dotyczące obchodzenia się z truciznami. Zależność między koncentracją trucizny, czasem narażenia na truciznę a efektem jej działania. Podstawowe czynniki wpływające na możliwości szkodliwego działania ksenobiotyku na organizmy żywe (zależne od samego ksenobiotyku, organizmu i czynników środowiska). Toksokinetyka: wchłanianie, dystrybucja ksenobiotyków, metabolizm i wydalanie ksenobiotyku z organizmu. Biotransformacja ksenobiotyku, a jego działanie toksyczne. Mechanizmy działania toksycznego substancji (działanie receptorowe, pozareceptorowe). Działanie odległe - mutagenne, rakotwórcze, teratogenne. Toksykometria. Ogólne zasady i zakres badań toksykometrycznych. Ocena ryzyka narażenia na toksyczne działanie trucizn. Wskaźniki poziomu narażenia. Wybrane zagadnienia z toksykologii szczegółowej. Charakterystyka zatruc wybranymi pestycydami (polichlorowane węglowodory, piretroidy, pochodne benzenu, parakwat) Toksykologia halogenowych węglowodorów (polichlorowane bi- i terfenyle, polichlorowane paradibenzodoksyny i paradibenzofurany). Ogólna charakterystyka mykotoksyn. Zatrucia metalami (Pb, Cd, Hg). Odtrutki stosowane w zatruciach metalami i metaloidami.</p> <p>Ćwiczenia:</p> <p>Podstawy diagnostyki toksykologicznej. Podstawowe elementy wywiadu toksykologicznego. Zasady pobierania i wysyłania materiału do badań toksykologicznych. Zasady przygotowywania pisma przewodniego. Podstawy przyżyciowej diagnostyki laboratoryjnej zatruc ostrych i chronicznych u zwierząt. Ocena efektu toksycznego w zależności od stopnia i czasu narażenia na ksenobiotyk. Znaczenie profilu enzymatycznego osocza krwi w diagnostyce toksykologicznej. Ogólne zasady postępowania w zatruciach ostrych i chronicznych. Swoiste i nieswoiste metody mające na celu usunięcie trucizny z przewodu pokarmowego i z organizmu. Metody podwyższania progu toksyczności i skracania czasu działania trucizny. Oznaczanie zdolności adsorpcyjnych węgla aktywowanego w odniesieniu do różnych ksenobiotyków. Zastosowanie leków i metod stosowanych w razie pierwszej pomocy w wypadkach zatruc.</p> <p>Zatrucia zwierząt związkami azotowymi. Zatrucia związkami z grupy inhibitorów acetylocholinoesterazy. Zatrucia rodentycydami antykoagulacyjnymi, paracetamolem i niesteroidowymi lekami przeciwzapalnymi.</p>			
Formy dydaktyczne, liczba godzin:		a) wykłady; liczba godzin 30; b) ćwiczenia laboratoryjne; liczba godzin 12; c) ćwiczenia seminaryjne; liczba godzin 16.;			
Metody dydaktyczne:		W celu realizacji przedmiotu planowane są różne formy przekazu wiedzy jak i aktywizacji studentów. Metody te obejmują prezentacje multimedialne nawiązujące do praktycznych aspektów działalności lekarsko-weterynaryjnej oraz wspólną dyskusje nad przedstawionym na wykładach materiałem. Studenci, w kilkuosobowych, dowolnie dobranych grupach, przeprowadzają eksperymenty obrazujące w sposób praktyczny przekazywane zagadnienia oraz przygotowują projekty grupowe (analiza tekstów źródłowych i prezentacja w czasie seminarium). Konsultacje: 1h/tydzień. Sposób organizacji konsultacji zostanie określony przez koordynatora przedmiotu na początku semestru.			
Wymagania formalne i założenia wstępne:		Zaliczone przedmioty: fizjologia zwierząt, farmakologia weterynaryjna, patofizjologia.			
Efekty uczenia się:		Wiedza: Student: 01 - zna podstawowe pojęcia i zależności toksykologiczne 02 - zna i rozumie zagadnienia związane z kinetyką i mechanizmami działania związków toksycznych 03 - posiada wiedzę o najczęściej występujących zatruciach u poszczególnych gatunków zwierząt, ich przyczynach,	Umiejętności Student: 05 – potrafi przeprowadzić wywiad toksykologiczny (w tym wywiad środowiskowy), 06 - potrafi dobrać materiał biologiczny do badań toksykologicznych i wskazać zasady jego przesyłania do analizy	Kompetencje: Student: 09 - jest gotów do samodzielnego podejmowania decyzji w sytuacji zagrożeń chemicznych (kolejność i dobór metod leczenia pacjentów oraz stosowanie odpowiednich środków ochrony indywidualnej lekarzy).	

	objawach klinicznych i zmianach anatomopatologicznych 04 – zna i rozumie zasady diagnozowania zatruc oraz ogólnego postępowania terapeutycznego w zatruciach ostrych i chronicznych w tym wiedzą o specyficznych odtrutkach i zasadach ich stosowania.	07 - umie dobrać właściwe postępowanie terapeutyczne w zatruciach ostrych i chronicznych 08 – potrafi opracować problem z zakresu wpływu substancji chemicznych na zdrowie zwierząt i przedstawić go w formie prezentacji	10 - jest przygotowany do szacowania ryzyka zagrożeń chemicznych ogólnopopulacyjnych zwierząt oraz zagrożenia dla zdrowia ludzi i zapobiegania takim zagrożeniom 11 – jest gotów do korzystania z tekstów źródłowych 12 – jest gotów do współpracy z innymi osobami w celu ochrony zdrowia publicznego w zakresie narażenia chemicznego
Sposób weryfikacji efektów uczenia się:	W trakcie semestru student otrzymuje ocenę z seminarium w skali 2,0 do 5,0 Przedmiot kończy się egzaminem ustnym, który składa się z 3 pytań (dwa wybierane losowo, jedno zadawane przez egzaminatora), każde oceniane w skali od 2,0 do 5,0. Ocena z egzaminu stanowi średnią ocen z trzech pytań. Poza wskazanymi sposobami weryfikacji efektów uczenia (forma, liczba) nie przewiduje się żadnych dodatkowych. II termin egzaminu organizowany jest na takich samych zasadach jak termin I. W sytuacji odgórnego zawieszenia realizacji zajęć w Uczelni i konieczności nauczania zdalnego, dopuszcza się inne metody weryfikacji realizowanych efektów uczenia w sposób adekwatny do sytuacji.		
Forma dokumentacji osiągniętych efektów uczenia się:	Wpis do systemu eHMS oraz dokumentacja zawarta w „Teczce przedmiotu” (lista obecności, lista imienna z ocenami cząstkowymi z poszczególnych pytań z egzaminu, lista z ocenami z seminariów, listy obecności, pula pytań egzaminacyjnych, regulamin przedmiotu)		
Elementy i wagi mające wpływ na ocenę końcową:	Do egzaminu nie mogą przystąpić osoby, które były nieobecne na ponad 20% ćwiczeń. Ocena końcowa obliczana w następujący sposób: ocena z egzaminu + (ocena z seminarium x 0,1), przy czym: wartość z przedziału (3,3; 3,7) zaokrąglana jest do 3,5, wartość z przedziału (4,3; 4,7) zaokrąglana jest do 4,5, wartości 3,8 i 4,8 zaokrąglają się w górę do pełnej oceny, wartości 3,2 i 4,2 zaokrąglają się w dół do pełnej oceny.		
Miejsce realizacji zajęć:	Sale seminaryjne IMW, sala laboratoryjna Zakładu Farmakologii i Toksykologii		
Literatura podstawowa i uzupełniająca:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Garwacki S., Wiechetek M.: Weterynaryjna Toksykologia Ogólna, Dział Wydawnictw SGGW, 1994 r. (wybrane zagadnienia) 2. Piotrowski J. (red). Podstawy Toksykologii, Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, Warszawa, 2017 (wybrane zagadnienia) 3. Seńczuk W. (red.). Toksykologia współczesna, PZWL, Warszawa 1999, 2000, 2019 (wybrane zagadnienia) 4. Klaassen CD, Watkins JB III (red.). Casarett & Doull Podstawy Toksykologii, MedPharmPolska, 2014 (wybrane zagadnienia) 5. Clinical Veterinary Toxicology, red. KH Plumlee, wyd. Mosby, 2003 6. Veterinary Toxicology, red. RC Gupta, wyd. Elsevier, 2007 7. Toxicology, red. GD Osweiler, wyd. Williams and Wilkins, 1996 8. Small Animal Toxicology, red. ME Peterson, PA Talcott, W.B. Saunders Company 2006 Wskazane przez prowadzącego publikacje naukowe z zakresu omawianych treści kształcenia oraz prowadzonych w jednostce badań naukowych.			
UWAGI			

Wskaźniki ilościowe charakteryzujące moduł/przedmiot:

Szacunkowa sumaryczna liczba godzin pracy studenta (kontaktowych i pracy własnej) niezbędna dla osiągnięcia zakładanych dla zajęć efektów uczenia się - na tej podstawie należy wypełnić pole ECTS:	75 h
Łączna liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia:	2 ECTS

Tabela zgodności kierunkowych efektów kształcenia z efektami przedmiotu:

kategoria efektu	Efekty uczenia się dla zajęć:	Odniesienie do efektów dla programu studiów dla kierunku	Oddziaływanie zajęć na każdy efekt kierunkowy
Wiedza -	01 - zna podstawowe pojęcia i zależności toksykologiczne	A.W.10, A.W.11 B.W.1	1 2
Wiedza -	02 - zna i rozumie zagadnienia związane z kinetyką i mechanizmami działania związków toksycznych	A.W.10, A.W.11 B.W.1, B.W.2, B.W.3	1 1
Wiedza -	03 - posiada wiedzę o najczęściej występujących zatruciach u poszczególnych gatunków zwierząt, ich przyczynach, objawach klinicznych i zmianach anatomopatologicznych	A.W.21, A.U.17 B.W.1, B.W.2, B.W.3	3 1
Wiedza -	04 – zna i rozumie zasady diagnozowania zatruc oraz ogólnego postępowania terapeutycznego w zatruciach ostrych i chronicznych w tym wiedzą o specyficznych odtrutkach i zasadach ich stosowania.	A.W.21 A.W.16, B.W.4	3 2
Umiejętności -	05 – potrafi przeprowadzić wywiad toksykologiczny (w tym wywiad środowiskowy)	A.U.12, A.U.13 B.U.2	1 2
Umiejętności -	06 - potrafi dobrać materiał biologiczny do badań toksykologicznych i wskazać zasady jego przesyłania do analizy	B.U.6, B.U.23	2
Umiejętności -	07 - umie dobrać właściwe postępowanie terapeutyczne w zatruciach ostrych i chronicznych	B.U.13	2
Umiejętności -	08 – potrafi opracować problem z zakresu wpływu substancji chemicznych na zdrowie zwierząt i przedstawić go w formie prezentacji	A.U.13, A.U.15	1
Kompetencje -	09 - jest gotów do samodzielnego podejmowania decyzji w sytuacji zagrożeń chemicznych (kolejność i dobór metod leczenia pacjentów oraz stosowanie odpowiednich środków ochrony indywidualnej lekarzy).	K.S.1, K.S.5, K.S.10	2 1
Kompetencje -	10 - student jest przygotowany do szacowania ryzyka zagrożeń chemicznych ogólnopopulacyjnych zwierząt oraz zagrożenia dla zdrowia ludzi i zapobiegania takim zagrożeniom	K.S.1, K.S.5	2
Kompetencje -	11 – jest gotów do korzystania z tekstów źródłowych oraz wyciągania wniosków na podstawie otrzymanych wyników i obserwacji	K.S.4, K.S.5	2
Kompetencje -	12 – jest gotów do współpracy z innymi osobami w celu ochrony zdrowia publicznego w zakresie narażenia chemicznego	KS.9, KS.11	2